
Høringsuttalelse fra Bibelskolen Bildøy Bergen til høringsnotat – forslag om ny lov om læring utenfor det formelle utdanningssystemet og opphevelse av voksenopplæringsloven.

Innledning

Bibelskolen Bildøy Bergen er landets eldste i sitt slag, hele 120 år gammel. I dag er skolen etablert med formålstjenelige undervisningslokaler, idrettshall og tre internater på Bildøy, i Fjell kommune, utenfor Bergen.

Som skoleslag er bibelskolen uten paralleller i det offentlige skoleverket. Den har en lang historie og har hatt en viktig rolle i norsk kirke- og kristenliv de siste 100 årene. Ideen bak skolen var å utruste og utdanne ledere til tjeneste i kristne organisasjoner, dels i frivillig tjeneste i lokale lags- og foreningsammenhenger, dels å gi utdanning og forberedelse til å gå inn i lønnet heltidstjeneste i misjonsarbeid.

Bibelskolen har etter hvert utviklet seg med tydeligere fagprofiler i tillegg til det bibelfaglige stoffet. Dette kommer til uttrykk i de ulike linjene. En har sett behovet for en bedre fagkompetanse hos dem som skal inn i lederfunksjoner. I dag framstår bibelskoleslaget som en relevant utdanning til ulike ledertjenester i frivillig sektor, i kirke og kristent organisasjonsliv og generelt i samfunnet.

Navnet "bibelskole" er uttrykk for et karakteristisk trekk ved disse skolene. Nemlig at undervisningen har hatt som forutsetning at budskapet i Bibelen er grunnlaget for troen og en rettesnor for livet. Skolen er åpen for alle og legger vekt på respekt for den enkelte elev sin bakgrunn og konfesjonelle ståsted. Gjennom den pedagogiske virksomheten ved skolen har en blant annet som mål å gi elevene hjelp til faglig fordypning i verdispørsmål, for å utvikle personlig overbevisning, respekt og toleranse

Skolen har godkjenning for 5 linjer og totalt 120 elever – og er en 6A-skole. Følgelig vil vi derfor gi uttale til § 1 Formål og § 2 Virkeområde, samt paragrafene fra og med § 17.

Ad pkt 1.1 og 1.2 Noen kommentarer til bakgrunn og forankring.

Bildøy mener det er naturlig at det kommer et forslag om ny lovmessig forankring av skoler som i dag er regulert i kap. 6A i Privatskoleloven, når de må ut av denne. Da er det også naturlig at de i den nye loven får beholde like gode rammebetingelser og beholder mulighet for framtidig tilskudd for faktiske elever begrenset til det elevtallet de i dag har godkjenning for. Videre er det viktig at skolebegrepet brukes i kapittel 4 om skolene da de ikke har bedt om ny læringsplattform, men skal forbli skoler. Med tanke på skoleutvikling er det nødvendig at det gis mulighet til å søke om godkjenning til utvidelse og til nye skoler. Det er behørig og således verdifullt at elevenes rett til utdanningsstøtte opprettholdes. Det er bra at skoler som ikke har søkt overføring til andre skolelover blir overført automatisk til kapittel 4 i denne loven.

Som skolelov ville forslaget, etter vår mening, stå bedre og bredere som læringsplattform betraktet, om også folkehøgskolene fikk være med. De kunne eksempelvis knyttes til med et kapittel 5, men beholde gjeldende lovtekst slik at de fikk bevare sitt særpreg som skoleslag. Det tør være i tråd med intensjonen i Tronutvalget samt departementets ønske om en opprydding i et læringssjikt der både bibelskolene og folkehøgskolene ligger.

Ad pkt 1.3 Forslag til ny lov.

Når det gjelder navneforslaget mener vi at "skole" bør med i navnet for å synliggjøre at loven m.a. regulerer skoler. Videre ønsker vi en positiv profil på den nye loven, og mener derfor at formuleringen

”utenfor” kan erstattes med ”ved siden av” som parallellfører, eller ”i” som har en inkluderende toneart. Våre forslag til navn blir da:

”Lov om skoler og læring ved siden av det formelle utdanningssystemet”

eller

”Lov om skoler og læring i frivillig sektor”

Av de to nevnte forslagene vil sistnevnte trolig best favne alle læringsaktørene som loven gjelder. Dessuten er det mer innovativt å få fram sjiktet man vil operere i, nemlig frivillig sektor, i stedet for å markere kontrast til et annet.

Ad § 1. Formål.

Formålsparagrafen har med flere viktige sider hva gjelder læring for alle, alle stadier, ulike former og ulike arenaer – samt at læringstilbudene loven regulerer skal fremme den enkeltes utvikling og møte behovene i samfunns- og arbeidslivet.

Vi foreslår at man i merknader til formålsparagrafen understreker frivillig sektors betydning i samfunns- og arbeidslivet. Videre at ordet ”utenfor” erstattes jamfør våre synspunkt til pkt 1.3 Forslag til ny lov.

Vi mener at de enkelte skoler i loven må ha rett til å definere sitt eget verdigrunnlag og disse må legges til grunn for læringen de tilbyr – slik det gjøres både i folkehøgskoleloven, i universitet og høyskoler og i godkjenningsgrunnlaget for Privatskoleloven. Dette er viktig for å forstå og ta vare på skolene og deres egenart, både for skolene selv, elevene og samfunnet for øvrig. Om man vil gjøre dette gjeldende bare for skolene kan det legges inn i § 17, kapittel 4, men det tør være viktig også for de enkelte forbund og institusjoner som omfattes av loven – og kan gjøres i en ny paragraf 3 hvorpå man forskyver de påfølgende.

Ad § 2. Virkeområde.

Vi støtter denne paragrafen og vil poengtere viktigheten av at ordet ”skole” brukes i paragrafen slik det er gjort om tidligere 6A-skoler.

Ad § 17. Godkjenning av skoler.

Selv om godkjenning gis etter en samlet vurdering, mener vi at det normale må være å gi godkjenning innen gitte vilkår. Dette i tråd med målsettingen om å ivareta og styrke frivillig sektor, fremme livslang læring, bidra til motivasjon og kunnskap og kompetanse for alle samt møte behovene i samfunns- og arbeidslivet.

Når det gjelder søknad om godkjenning ønsker vi at man understreker i merknad til paragrafen at tilbyder (og UDIR) og Departement bør samarbeide for å etablere og drive et best mulig og bredest mulig tilbud om skoler og læring i frivillig sektor/ ved siden av det formelle utdanningssystemet. NOKUT’s veiledende holdning overfor aktører som ønsker å etablere Fagskoler, er forbilledlig i så måte.

Hvis verdigrunnlaget skal plasseres her, er det en naturlig del av godkjenningen.

Ad § 18. Krav om innhold og vurdering i opplæringen.

Vi støtter de to første setningene i forslaget. Som formkrav er den tredje setningen grei – det er jo slik vi driver i dag, samtidig som vi er ”uten parallell” i det formelle utdanningssystemet. Vgs-begrepet viser at vi fortsatt blir regnet som skoler, men den tredje setningen bør likevel erstattes all den tid noe av hensikten med den nye loven er å flytte 6A-skoler bort fra koblingen vgs-nivået i det formelle utdanningssystemet.

Videre virker det unaturlig å låse undervisningsspråk til norsk eller samisk all den tid skolene skal møte behovene i et samfunns- og arbeidsliv som globaliseres mer og mer. Vi mener at den enkelte skole må få anledning til å vurdere hvilket undervisningsspråk som er formålstjenelig – som sikrer elevene tilgang til kunnskap og kompetanse, og slik fremmer den enkeltes utvikling.

Mot denne bakgrunn foreslår vi følgende alternative lovtekst for § 18:

”Skolen skal drive etter læreplaner godkjent av departementet. Det må gå frem av planene hvilke kompetansemål, vurderingsformer og dokumentasjon skolen skal benytte. Skolen skal ha læreplaner som svarer til lovens formålsparagraf og som synliggjør skolens verdigrunnlag og egenart.”

Det er naturlig at gjeldende forskrift til Privatskoleloven ikke gjelder. Vi mener at slik forskrift ikke trengs siden Departementet skal godkjenne læreplanene.

Når 6A-skolene nå benkes rundt samme ”lovbord” som studieforbund mener vi det må være naturlig at skolene får anledning til å drive noe *annen kursvirksomhet* enn de har rom for i dagens lovramme. Bibelskolen Bildøy Bergen er som nevnt 120 år gammel og har gjennom generasjoner tilbudt læring for alle, alle stadier, ulike former og ulike arenaer – eksempelvis kveldskurs sammen med eller uten egne elever. Dette kan vi ikke i dagens lovramme, men læreplanmessig tør det være mulig – og naturlig – når vi settes i ny lov sammen med studieforbund. Vi mener det bør komme et tillegg til § 18 som sier at skolen kan tilby noe annen kursvirksomhet hvor den underviser i deler av godkjente læreplaner.

Ad § 19. Inntak av elever.

Vi støtter forslaget til inntaksparagraf.

Vi foreslår at i skolevirksomheten kan noe annen kursvirksomhet, eksempelvis kveldskurs, inkluderes. Vi ønsker at skolen kan ha en viss prosentsats av godkjent elevtall som ”kurselever”. Skolene må bekjentgjøre sine kurstilbud på en akseptabel måte og kunne omregne de aktuelle ”kurselevne” som elever. De undervises i deler av skolens godkjente læreplaner.

Ad § 23. Offentlige tilskudd, skolepenger m.v.

Vi støtter forslaget, men ønsker et tillegg i 5. ledd som åpner for noe annen kursvirksomhet samt at ”kurselever” kan omregnes som elever inntil en viss prosentsats av godkjent elevtall (jf Ad § 19 Inntak av elever).

Ad § 24. Andre bestemmelser.

Innledningen ”Følgende bestemmelser i privatskoleloven gjelder så langt de passer” bør ikke bli stående. De bestemmelser skal bli gjeldende lovtekst bør arbeides inn i løpende lovtekst slik at bare det blir stående. Slik det står nå må kapitlet 4 endres dersom det gjøres endringer i Privatskoleloven.

Ad privatskoleloven § 2-2. Krav til verksemda til skolen.

Dette skal ifølge innledningen leses med formålsparagrafen for den nye loven som ”lesebriller”. Bestemmelser fra Privatskoleloven skal integreres bare ”så langt det passer” den nye loven. Dermed vil forslaget om noe annen kursvirksomhet og mulighet for å ha en viss prosentsats av godkjent elevtall som ”kurselever”, naturlig inngå i ”verksemd i samsvar med denne lova”.

I tillegg foreslår vi at noe annen kursvirksomhet må inkluderes innenfor rettssubjektet på en slik måte at skolene på lovlig vis kan bruke lærere og annet personale i kursvirksomheten uten at de må ha deltidsstillinger i andre rettssubjekt. Dette tør være i samsvar med virksomhetsforståelsen i formålsparagrafen for den nye loven.

Ad privatskoleloven § 3-3. Skolegangen.

Bare ledd 3 er relevant. Og vi foreslår da følgende lovtekst:

”En elev som har fått plass ved en skole som er godkjent etter denne loven, har rett til å fullføre trinnet med mindre eleven kan vises bort.”

-- -- --

På vegne av styre og ledelse for Bibelskolen Bildøy Bergen

Roald Kvam
undervisningsinspektør
Bildøy 19.02.2009